

## **Yleisten asioiden neuvosto 27.5.2025; Neuvostoraportti**

Kokous

Yleisten asioiden neuvosto 27.5.2025

Neuvosto hyväksyi yleisnäkemyksen koskien komission esitystä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi asetuksen (EU) 2023/956 muuttamisesta rajalle perustetun hiilidioksidipäästöjänsäätömekanismin yksinkertaistamisen ja vahvistamisen osalta.

Neuvosto kävi keskustelun 26.–27.6.2025 kokoontuvan Eurooppa-neuvoston asialistaluonnoksesta, jonka aiheita ovat Ukraina, Lähi-itä, Euroopan puolustus, EU maailmassa, kilpailukyky sekä muuttoliike. Ukrainan osalta keskustelussa korostettiin mm. EU-jäsenyysneuvottelujen avaamista ja 18. pakotepakettien edistämistä. Lähi-idän osalta päähuomio oli Gazan katastrofaalisessa humanitaarisessa tilanteessa. Puolustuksen alalla toivottiin mm. seurantaa SAFE-välineen täytäntöönpanosta. Kilpailukykykeskustelussa painottuivat yksinkertaistaminen ja uusi sisämarkkinastrategia. Eurooppa-neuvoston valmistelua jatketaan kesäkuun yleisten asioiden neuvostossa.

Neuvosto keskusteli EU:n kieliasetuksen muuttamista koskevasta Espanjan pyynnöstä. Useampi jäsenvaltio esitti huolia ja toivoi lisäselvityksiä ehdotuksen oikeudellisista, taloudellisista ja käytännön vaikutuksista. Päätöksentekoa pidettiin ennenaikaisena. Puheenjohtaja totesi keskustelua jatkettavan ja pyysi komissiolta arvioita ehdotuksen taloudellisista vaikutuksista ja aikataulusta.

Päätelmät EU:n demokratioiden selviytymiskyvyn vahvistamisesta hyväksyttiin puheenjohtajan päätelminä, koska kaksi jäsenvaltiota ei ollut valmis hyväksymään tekstiä neuvoston päätelminä. Keskustelua demokraattisen resilienssin vahvistamisesta jatkettiin ministerilounaalla.

Neuvostossa pidettiin Unkaria koskeva SEU 7 artiklan 1 kohdan mukainen kuuleminen. Komissio ja jäsenvaltiot ilmaisivat huoliaan koskien mm. perustuslakia ja kokoontumisvapautta koskevia viimeaikaisia lakimuutoksia, julkisen elämän avoimuutta koskevaa lakiehdotusta, seksuaali- ja sukupuolivähemmistöjen oikeuksia, kansalaisyhteiskunnan asemaa ja tiedotusvälineiden vapautta. Sisällöllisiä johtopäätöksiä ei tehty. Neuvosto jatkaa asian käsittelyä.

Neuvosto jatkoi vuotuista oikeusvaltiovuoropuheluaan käymällä maakohdaisen keskustelun Slovakian, Ruotsin ja Belgian maalukujen pohjalta. Aikatauluhaasteiden takia Suomen maaluvun käsittely siirrettiin kesäkuun yleisten asioiden neuvoston kokoukseen.

Muut asiat -asiakohdassa Tšekki tiedotti Radio Free European rahoitustilanteesta. EU tukee Radio Free Europea 5,5 miljoonalla eurolla.

Suomea edusti kokouksessa eurooppaministeri Joakim Strand.

### **A-kohtien hyväksyminen**

A-kohdat hyväksyttiin asiakirjojen 9263/25 ja 9264/25 mukaisesti. Osana A-kohtia neuvosto hyväksyi keskustelutta muun muassa asetuksen välineen perustamisesta Euroopan turvallisuuden edistämiseksi (SAFE), päätöksen pysyvän rakenteellisen yhteistyön (PRY) kuudennen vaiheen käynnistämisestä sekä tarkistetun asetuksen henkilö- ja pakettiautojen hiilidioksidipäästönormeista.

### **Asetus asetuksen (EU) 2023/956 muuttamisesta rajalle perustetun hiilidioksidipäästöjen säätömekanismin yksinkertaistamisen ja vahvistamisen osalta**

Neuvosto hyväksyi yleisnäkemyksen (9113/25) koskien komission esitystä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi asetuksen (EU) 2023/956 muuttamisesta rajalle perustetun hiilidioksidipäästöjänsäätömekanismin yksinkertaistamisen ja vahvistamisen osalta.

Puheenjohtaja (Puolan eurooppaministeri Szlapka) totesi, että asiaa on edistetty Eurooppa-neuvoston linjauksen mukaisesti prioriteettina komission annettua ehdotuksen helmikuussa. Yleisnäkemyks on puheenjohtajan näkemyksen mukaan tasapainoinen ja hyvä pohja keskusteluille Euroopan parlamentin kanssa. Sopu lainsäätäjien kesken pyritään saamaan vielä Puolan puheenjohtajakauden aikana. Kaikkia jäsenvaltioiden esittämiä huolia ei ole nykyisen ehdotuksen käsittelyn kontekstissa pyritty ratkaisemaan, koska ehdotuksen arviointi ja laajempi uudistus on luvassa jo vuonna 2026.

Euroopan komissio kiitti puheenjohtajaa ja jäsenvaltioita tehdystä työstä. Ehdotus on osa ensimmäistä omnibus-pakettia ja pyrkii yksinkertaistamaan ja vahvistamaan hiilirajamekanismia yksinkertaistamis- tavoitteiden mukaisesti ja sääntelyn tavoitteet säilyttäen.

Asiakohdassa ei käytetty muita puheenvuoroja.

### **26. ja 27. kesäkuuta 2025 kokoontuvan Eurooppa-neuvoston valmistelu: asialista**

Puheenjohtaja totesi, että Eurooppa-neuvosto järjestetään heti Naton huippukokouksen perään. Asialistalla Ukrainan tukeminen on keskeinen prioriteetti. Monia eri aloitteita on käynnissä, mutta Venäjän bruttaali hyökkäys jatkuu päivittäin. On saavutettava oikeudenmukainen ja kestävä rauha. Lähi-idän osalta keskitytään erityisesti Gazan tilanteeseen. Turvallisuuden ja puolustuksen saralla tulee rakentaa maaliskuun Eurooppa-neuvoston tulosten päälle. SAFE-välineen hyväksyminen sekä EU:n ja Ison-Britannian turvallisuus- ja puolustuskumppanuus ovat hienoja edistysaskeleita. EU maailmassa -asiakohdassa on tarkoitus huomioida mm. lukuisat kolmasmaahuippukokoukset. Kilpailukyvyyn osalta keskustelussa painottunee uusi sisämarkkinastrategia ja käynnissä olevat yksinkertaistamisprosessit. Muuttoliikkeen osalta on tärkeä seurata maaliskuun Eurooppa-neuvoston päätelmien toimeenpanoa.

Komissio (komissaari McGrath) painotti vahvan tuen jatkamista Ukrainalle. Jäsenyysneuvotteluiden ensimmäinen klusteri tulisi avata pian. Painetta Venäjää kohtaan tulee lisätä, ml. 18. pakotepaketti. Puolustuksen osalta tulee seurata käynnissä olevien aloitteiden toimeenpanoa. Puolustusta koskeva omnibus-ehdotus julkaistaan ennen Eurooppa-neuvostoa. Kilpailukyvyyn vahvistaminen on selvä prioriteetti. Myös sisäistä turvallisuutta ja varautumista on vahvistettava. Muuttoliikkeen osalta puheenjohtaja von der Leyen tulee lähettämään jäsenvaltioille kirjeen komission työstä ennen Eurooppa-neuvostoa.

Käytiin täysi pöytäkierrös.

Ukrainan osalta kuultiin vahvat viestit tuen jatkamisen tärkeydestä ja paineen lisäämisestä Venäjää kohtaan. Esille nostettiin myös Ukrainan EU-jäsenyyden edistäminen ja Venäjältä jäädetyttyjen varojen käyttö Ukrainan tukemiseksi. Keskustelua toivottiin myös Venäjän vastuuvuolllisuuden edistämisestä.

Lähi-idän osalta useissa puheenvuoroissa korostettiin Gazan katastrofaalista humanitaarista tilannetta. Humanitaarisen avun estämisen tulee loppua. Esille nostettiin myös mm. Ranskan ja Saudi-Arabian isännöimä kahden valtion mallia koskeva konferenssi New Yorkissa, Israelin ja EU:n assosiaationeuvoston artiklan 2 tarkastelu ja israelilaisten panttivankien vapauttaminen. Myös Syyrian tilanteen seuraamista pidettiin tärkeänä.

Puolustuksesta keskusteltaessa jäsenvaltiot kiittelivät SAFE-rahoitusvälineen hyväksyntää ja toivoivat, että Eurooppa-neuvostossa seurataan välineen toimeenpanoa. Keskustelussa painotettiin mm. puolustusalan teollisuuspohjan ja puolustusvalmiuden kehittämistä, jäsenvaltioiden puolustusmenojen kasvattamista ja EU-toimien yhteensovittamista Naton kanssa. EU:n puolustuksen kehittämisen todettiin olevan myös yksi keino tukea Ukrainaa.

Kilpailukyvyyn osalta jäsenvaltioiden puheenvuoroissa nousi esiin etenkin yksinkertaistaminen. Erityisesti pk-yritysten liialliseen taakkaan tulee puuttua. Toisaalta muistutettiin, ettei yksinkertaistamisen tule johtaa esimerkiksi EU:n ilmastositoumuksien kyseenalaistamiseen. Kilpailukyvyyn vahvistamiseen toivottiin horisontaalista näkemystä, missä otetaan huomioon eri teemat: energia, kauppa, puolustus jne. Toivotettiin tervetulleeksi uusi sisämarkkinastrategia, minkä osalta toivottiin nopeita toimia. Esille tuotiin myös huolta siitä, että 'osta Euroopasta'-ajatusmalli ei välttämättä edistä EU:n kilpailukykyä.

Uusea jäsenvaltio kiitti muuttoliikkeen pitämisestä asialistalla. Komission puheenjohtaja von der Leyenin tapaa välittää jäsenvaltioille ajatuksiaan myös kirjallisesti ennen kokousta pidettiin positiivisena. Edistystä toivottiin erityisesti palautusten ja turvallisten kolmansien maiden osalta. Kumppanuuksien vahvistamista kolmansien maiden kanssa korostettiin.

EU maailmassa -asiakohdan alla toivottiin yhteenvetoa siitä, mitä kolmasmaahuippukokouksissa on tähän mennessä saavutettu ja mitä tulevilta kokouksilta odotetaan.

Eurooppa-neuvoston toivottiin keskustelevan myös Länsi-Balkanista sekä EU:n varautumisunionistrategian toimeenpanosta ja sisäisen turvallisuuden vahvistamisesta.

Suomi korosti tarvetta lähettää vahva signaali EU:n tuesta Ukrainalle. Kunnianhimoisen 18. pakotepaketin valmistelussa sekä ensimmäisen neuvotteluklusterin avaamisessa Ukrainan ja Moldovan kanssa tulee edetä nopeasti. Puolustuksen osalta Eurooppa-neuvosto ja Naton huippukokous ovat kytköksissä toisiinsa. SAFE tarjoaa jäsenvaltioille hyvän kannustimen kehittää omaa puolustustaan. Tulee jatkaa myös työtä yksityisen rahoituksen mobilisoinniksi, ja Euroopan investointipankin tulee ottaa tässä suurempi rooli. Eurooppa-neuvoston tulisi käsitellä myös varautumisunionistrategian toimeenpanoa ja sisäisen turvallisuuden vahvistamista. Kilpailukyvyyn osalta korostettiin säästö- ja investointiunionin ja pääomamarkkinaunionin merkitystä kasvuille. Tarvitaan selkeää ohjausta sisämarkkinastrategian toimeenpanemiseksi ja konkreettisia toimia jäljellä olevien esteiden purkamiseksi. Lähi-idän tilanteen osalta kärsimyksen Gazassa on loputtava. EU:n tulee vaatia tulitaukoa, israelilaisten panttivankien vapauttamista ja täyttä pääsyä humanitaariselle avulle Gazaan. Kansainvälistä oikeutta tulee noudattaa.

### **Neuvoston asetus Euroopan talousyhteisössä käytettäviä kieliä koskevista järjestelyistä annetun asetuksen N:o 1 muuttamisesta**

Puheenjohtaja viittasi asiasta syksyllä 2023 käytyihin keskusteluihin ja totesi Espanjan esittäneen toukokuussa 2025 päivitetyn ehdotuksen. Aiheesta käydyissä keskusteluissa on pohdittu mm. ehdotuksen perussopimusten mukaisuutta, josta neuvoston oikeudellinen yksikkö on esittänyt epäilyksiä. Puheenjohtaja pyysi Espanjaa esittelemään ehdotuksensa.

Espanja esitteli päivitetyn ehdotuksensa ja perustelunsa sille.

Komissio totesi, ettei sillä ole muodollista roolia ja kantaa asiassa, ja muistutti esittäneensä Espanjan aiemman pyynnön pohjalta alustavan kustannusarvion joulukuussa 2023.

Käydyssä keskustelussa tuettiin EU:n monikielisyyttä ja ymmärrettiin asian merkitys Espanjalle. Useampi jäsenvaltio esitti kuitenkin huolia ja toivoi lisäselvityksiä ehdotuksen oikeudellisista, taloudellisista ja käytännön vaikutuksista. Päätöksentekoa asiassa pidettiin ennenaikaisena. Ensin tarvitaan huolellista valmistelua ja arviointia. Keskustelua aiheesta tulee jatkaa.

Suomi piti tärkeänä turvata EU:n kielellinen monimuotoisuus ja totesi ymmärtävänsä, että kyse on Espanjan poliittisesta prioriteetista. Samaan aikaan kyse olisi ensimmäisestä kerrasta, kun alueellinen kieli hyväksyttäisiin EU:n viralliseksi kieleksi. Useampi jäsenvaltio on pyytänyt lisätietoja ehdotuksen taloudellisista, oikeudellisista ja käytännön vaikutuksista. Myös neuvoston oikeudellinen yksikkö on esittänyt huolia. Suomen näkemyksen mukaan asia ei ole kypsä päätöksenteolle. Työtä olisi syytä jatkaa teknisellä tasolla noudattaen tavanomaisia menettelyjä.

Neuvoston oikeudellinen yksikkö esitti suullisesti koosteen ehdotukseen liittyvistä oikeudellisista kysymyksistä.

Puheenjohtaja kiitti jäsenvaltioita käydystä näkemystenvaihdosta ja neuvoston oikeudellista yksikköä suullisesta selvityksestä. Puheenjohtaja pani merkille kaikkien korostaneen kielellisen monimuotoisuuden tärkeyttä. Osa jäsenvaltioista voisi tukea ehdotusta, osalla on yhä huolia ja toivotaan lisäselvityksiä. Keskustelua voitaisiin jatkaa tulevassa kokouksessa. Puheenjohtaja pyysi komissiolta arvioita taloudellisista vaikutuksista ja aikataulusta.

Espanja kiitti rakentavasta lähestymistavasta ja totesi olevansa valmis jatkamaan työtä ja keskustelua.

### **Päätelmät EU:n demokratioiden selviytymiskyvyn vahvistamisesta**

Puheenjohtaja muistutti, että demokratian resilienssi on myös ministerien lounaskeskustelun aiheena, ja tiedusteli, ovatko neuvoston päätelmät jäsenvaltioiden hyväksyttävissä.

Komissio totesi päätelmien antavan hyvää pohjaa valmistelussa olevalle demokratian kilpi -hankkeelle. On tärkeää löytää keinoja ulkomaisen vaikuttamisen ja disinformaation ehkäisemiseksi ja kansalaisten luottamuksen lisäämiseksi. Haasteet ovat kasvaneet, ja kyberhyökkäyksiä ja -kampanjoita on yhä enemmän. Demokratian selviytymiskykyä on vahvistettava koko yhteiskunnan osallistumisen kautta.

Kaksi jäsenvaltiota ei tukenut neuvoston päätelmäluonnosta kokonaisuudessaan, joten päätelmät hyväksyttiin 25 jäsenvaltion tukemina puheenjohtajan päätelminä.

Asiakohdassa ei käyty laajempaa keskustelua. Keskustelua demokratian resilienssistä jatkettiin ministerilounaalla.

### **Unionin arvot – Unkari / SEU 7 artiklan 1 kohdan mukainen perusteltu ehdotus**

Puheenjohtaja totesi, että kyseessä on järjestyksessään kahdeksas Unkaria koskeva SEU 7 (1) artiklan menettelyn mukainen kuuleminen. Menettely perustuu Euroopan parlamentin vuonna 2018 antamaan perusteltuun ehdotukseen. Edellinen kuuleminen pidettiin kesäkuun 2024 yleisten asioiden neuvostossa. Kuulemisessa noudatetaan vuonna 2019 sovittuja modaliteetteja (10641/2/19 REV 2), ja se kattaa koko Euroopan parlamentin perustellun ehdotuksen alan.

Unkari kertoi kuulemisen aluksi oman näkemyksensä tilanteesta.

Komissio (komissaari McGrath) korosti SEU 2 artiklan arvojen sitovan kaikkia jäsenvaltioita. Jäsenvaltiot sitoutuvat yhteisiin arvoihin liittyessään unioniin. Euroopan parlamentin perusteltu ehdotus on vuodelta 2018. Komissio jakaa monia ehdotuksessa esitettyjä huolia. Komissio nosti esille mm. oikeuslaitoksen riippumattomuuteen ja korruptiontorjuntaan liittyviä huolia, joita on tuotu esiin myös vuoden 2024 oikeusvaltiokertomuksessa.

Komissio muistutti, että marraskuussa 2024 pidettiin tilannekatsaus Unkaria koskevassa menettelyssä. Unkarissa tämän jälkeen tapahtuneeseen kehitykseen liittyy merkittäviä huolia. Komissio huomioi suvereniteettiviranomaisen aloittamat tutkinnot koskien toimittajia ja kansalaisjärjestöjä ja muistutti nostaneensa syksyllä 2024 rikkomuskanteen suvereniteettilakia koskevassa asiassa.

Komissio totesi olevansa hyvin huolissaan Unkarin parlamentille 13.5.2025 annetusta julkisen elämän avoimuutta koskevasta lakiehdotuksesta, joka rikkoisi toteutuessaan vakavasti unionin periaatteita ja oikeutta. Komissaari McGrath on yhdessä varapuheenjohtaja Virkkusen kanssa pyytänyt Unkarilta kirjeitse lakiehdotuksen poistamista. Jos näin ei tapahdu, komissio on tarvittaessa valmis käyttämään kaikkia käytössään olevia oikeusvaltiovälineitä. Komissio pitää kansalaisyhteiskunnan roolia erittäin tärkeänä ja on sitoutunut turvaamaan yhdistymisvapauden ja edistämään kansalaisyhteiskunnan toiminnan mahdollistavaa ympäristöä kaikkialla EU:ssa, myös rahoituksen saannin osalta.

Komissio viittasi myös Unkarin perustuslain 15. muutokseen, joka asettaa lastensuojelun kaikkien muiden perusoikeuksien edelle. Tämän nojalla voitaisiin kieltää julkinen kokoontuminen, käyttää osallistujien tunnistamiseen kasvojentunnistushjelmaa ja määrätä seuraamuksia. Komissio muistutti EU:n perustuvan vapaudelle ja yhdenvertaisuudelle. Komissio viittasi vuonna 2022 Unkaria vastaan nostamaansa kanteeseen lastensuojelulaista. Julkisasiamiehen ratkaisuehdotus on tulossa kesäkuussa.

Vaalijärjestelmän osalta komissio huomioi Unkarin käyttävän poikkeustilalainsäädäntöä. Poikkeustilaa on jatkettu ja se on voimassa marraskuulle 2025. Venetsian komissio on laatimassa lausuntoa Unkarin uudistetusta vaalilainsäädännöstä.

Komission johtopäätöksenä oli, että vaikka joitakin muutoksia on tehty, vakavia puutteita on yhä ja joiltakin osin tilanne on edelleen huonontunut. Komissio katsoo, että menettelyä on jatkettava, kunnes huoliin on vastattu riittävästi. Komissio on valmis jatkamaan rakentavaa vuoropuhelua Unkarin kanssa.

Yhteensä 10 jäsenvaltiota käytti puheenvuoron puhuen yhteensä 14 jäsenvaltion puolesta. Puheenvuoroissa ilmaistiin huolta siitä, ettei Unkarin tilanteessa ole tapahtunut toivottua edistystä ja että lisähuolia on ilmennyt. EU:n muistutettiin perustuvan keskinäisen luottamuksen periaatteelle. Yhdessä maassa ilmenneillä huolilla on vaikutuksia muihin jäsenvaltioihin. Oikeusvaltioperiaatteen merkitystä EU:n peruspilarina korostettiin. Oikeusvaltioperiaatteen noudattaminen on keskeistä niin vapaan ja demokraattisen yhteiskunnan kuin sisämarkkinoiden toiminnan kannalta. Jäsenvaltiot toivat esille huoliaan ja esittivät kysymyksiä koskien mm. perustuslakia ja kokoontumisvapautta koskevia viimeaikaisia lakimuutoksia, julkisen elämän avoimuutta koskevaa lakiehdotusta, seksuaali- ja sukupuolivähemmistöjen oikeuksia, kansalaisyhteiskunnan asemaa ja tiedotusvälineiden vapautta. Moni viittasi 20 jäsenvaltion antamaan kokoontumisvapautta ja seksuaali- ja sukupuolivähemmistöjen oikeuksia koskevaan yhteislausumaan. Unkaria kannustettiin toimiin esitettyihin huoliin vastaamiseksi.

Suomi piti puheenvuoron myös Viron puolesta. Puheenvuorossa kiitettiin puheenjohtajaa kuulemisen järjestämisestä ja komissiota ja Unkaria tilanteen päivittämisestä. SEU 7 artiklan menettelyn ja kuulemisen todettiin auttavan arvioimaan tilannetta jäsennellyllä ja tasapainoisella tavalla. Edellisen kuulemisen jälkeen monia huolia on yhä jäljellä ja osa huolista on kasvanut, ml. vähemmistön oikeuksien ja kansalaisyhteiskunnan toimintaympäristön heikentyminen. Unkaria kehoitettiin jatkamaan huolien työstämistä yhdessä komission kanssa. Puheenvuorossa kiinnitettiin huomiota hiljattain hyväksytyyn Unkarin lainsäädäntöön, joka rajoittaa seksuaali- ja sukupuolivähemmistöjen oikeuksia ja kokoontumisvapautta ja on ristiriidassa EU:n yhteisten arvojen kanssa, joita ovat tasa-arvo ja ihmisoikeuksien kunnioittaminen, vähemmistöihin kuuluvien oikeudet mukaan luettuina. Lisäksi korostettiin kansalaisyhteiskunnan keskeistä roolia toimivan demokratian kannalta ja kiinnitettiin huomiota kansalaisjärjestöihin Unkarissa kohdistuviin paineisiin, ml. julkisen elämän avoimuutta koskeva lakiehdotus.

Unkari vastasi sille esitettyihin kysymyksiin.

Unkarin loppupuheenvuoron jälkeen puheenjohtaja totesi yleisten asioiden neuvoston kuulleen Unkaria SEU 7 artiklan mukaisessa menettelyssä. Neuvosto jatkaa asian käsittelyä.

### **Vuotuinen oikeusvaltiovuoropuhelu: maakohtainen keskustelu**

Puheenjohtaja totesi, että oikeusvaltiovuoropuhelun maakohtaisia käsittelyjä jatketaan joulukuun 2023 puheenjohtajan päätelmien pohjalta. Kokouksen aikataulun venyttä puheenjohtaja esitti, että aikatauluhaasteiden takia tässä kokouksessa käsiteltäisiin vain Slovakian, Ruotsin ja Belgian maaluvut ja että Suomen maaluku käsiteltäisiin kesäkuun yleisten asioiden neuvostossa. Kukaan ei vastustanut Suomen maaluvun käsittelyn siirtoa kesäkuulle. Puheenjohtaja kävi läpi vuoropuhelussa noudatettavan menettelyn ja pyysi noudattamaan asetettuja aikarajoja.

Komissio totesi yleispuheenvuorossaan kyseessä olevan järjestyksessään 12. näkemystenvaihto neuvoston oikeusvaltiovuoropuhelun maakohtaisissa käsittelyissä. Oikeusvaltioperiaatteen turvaaminen on jäsenvaltioiden yhteinen velvollisuus. Komissio totesi oikeusvaltiokertomuksen ja sen maalukujen mahdollistavan kattavan ja rakentavan keskustelun objektiiviselta pohjalta. Rakentavassa hengessä käyty keskustelu on mahdollistanut kokemusten ja parhaiden käytänteiden vaihtamisen.

Kunkin käsittelyvuorossa olevan jäsenvaltion oikeusvaltiotilanteen käsittelyyn oli varattu aikaa puoli tuntia. Komissio esitteli ensin kyseessä olevan maaluvun tiivistelmän ja oikeusvaltiokertomuksensa keskeiset löydökset. Käsittelyvuorossa oleva jäsenvaltio sai tämän jälkeen 10 minuutin puheenvuoron, minkä jälkeen muilla jäsenvaltioilla oli tilaisuus esittää kysymyksiä ja huomioita.

Keskusteluosuuksissa puheenvuoron piti tai kysymyksiä esitti yhteensä 14 jäsenvaltiota, jotka puhuivat yhteensä 18 jäsenvaltion puolesta. Puheenvuoroissa esitettiin mm. oikeuslaitoksen riippumattomuuden, oikeuskäsittelyjen kestoon, korruption vastaiseen toimintaan, tiedotusvälineiden vapauteen ja

moniarvoisuuteen, toimittajien ja kansalaisyhteiskunnan toimintaympäristöön sekä avoimuuteen liittyviä huomioita ja kysymyksiä.

Liettua piti Slovakian maaluvun käsittelyn yhteydessä Liettuan, Ruotsin, Viron, Tanskan, Suomen ja Latvian yhteispuheenvuoron, jossa esitettiin korruptiontorjunnan tehokkuutta sekä julkisten tiedotusvälineiden riippumattomuutta, toiminnallista vapautta ja moniäänisyyttä koskevia kysymyksiä.

Puheenjohtaja veti asiakohdan yhteen toteamalla, että oikeusvaltiovuoropuhelussa käsiteltiin Slovakian, Ruotsin ja Belgian maalukuja.

## **Muut asiat**

### **a) Radio Free European rahoituksen päättyminen (Tšekin tiedotusasia)**

Tšekki tiedotti Radio Free European (RFE) rahoitustilanteesta korostaen tarvetta sekä lyhyen että pidemmän aikavälin ratkaisuille RFE:n pelastamiseksi. European Endowment for Democracy (EED) on tukenut kansalaisyhteiskuntaa ja media-alaa jo pitkään, ja pystyy toimimaan myös todella nopeasti tarvittaessa. EU on ilmoittanut rahoittavansa RFE:tä EED:n kautta 5,5 miljoonalla eurolla. Tšekki kiitti myös Ruotsia, joka on ilmoittanut 20 miljoonan Ruotsin kruunun lahjoituksesta. Tšekki piti EU:n ja jäsenvaltioiden tukitoimia tärkeänä, sillä kyse on eurooppalaisen vapaan median merkittävästä kulmakivistä. Tulee löytää myös pitkän aikavälin ratkaisuja.

Komissio totesi jakavansa Tšekin huolet. RFE on toiminut ansiokkaasti jo pitkään monissa sellaisissa maissa, joissa medianvapautta rajoitetaan. Komissio toisti 5,5 miljoonan euron tukilupauksen ja totesi olevansa jatkuvasti yhteydessä RFE:n kanssa seuraten tilannetta.

Käytetyissä puheenvuoroissa kiitettiin jo tehdystä työstä ja kannustettiin kaikkia jäsenvaltioita tukemaan vapaata mediaa. Tulisi löytää kestäviä ratkaisuja RFE:n ja sen alueellisten toimistojen tukemiseksi.

---

Neuvoston yhteydessä pidettiin työaamiainen 'tulevaisuusministerien' kokoonpanossa ja työlounas, jonka aiheena oli EU:n demokratioiden selviytymiskyky.

Suomen edustajat  
Ministeri Strand ja virkamiesvaltuuskunta

Asiakirjat  
9262/25

**Liitteet**            Napsauta tähän ja kirjoita liitteet

**Viite**              Napsauta tähän ja kirjoita viite